

Enheten för naturvård
~~Lyresö kommun~~
~~Born Carberg~~
Samhällsbyggnadsförvaltningen

2015-05-20

Regeringskansliet
Miljö- och energidepartementet
103 33 Stockholm

Dnr 2015KSM0449/1

Lägesredovisning av genomförandet av programmet för skydd av tätortsnära natur i Stockholms län

Uppdraget

Enligt länsstyrelsernas regleringsbrev för 2015 ska länsstyrelserna i Stockholms, Skåne och Västra Götalands län fortsätta genomförandet av skyddet av tätortsnära natur i enlighet med de program som utarbetades för detta på regeringens uppdrag (dnr M2002/2284/Na). En redovisning av arbetet med genomförandet av programmen och hur arbetet kan utvecklas ska lämnas till Regeringskansliet (Miljö- och energidepartementet) senast den 29 maj 2015 (uppdrag 55).

Förslag till utveckling av arbetet med programmen för skydd av tätortsnära natur

Detta avsnitt har tagits fram gemensamt av länsstyrelserna i Stockholms, Skåne och Västra Götalands län och är likalydande i länens redovisningar.

Uppdragen bör förlängas

Länsstyrelserna anser att uppdraget att genomföra programmen bör fortsätta. Genomförandet har hittills varit framgångsrikt i alla länen vilket framgår nedan under de länsvisa redovisningarna. Dock återstår arbete i alla tre län.

Storstadslänen står inför stora utmaningar, inte minst inom områden som integration, bostadsförsörjning och transportinfrastruktur. I en god samhällsplanering ingår som en självklarhet att samtidigt slå vakt om en god livsmiljö och säkerställa våra regioners värden för människors livskvalitet och för en god folkhälsa. Programmen om tätortsnära natur syftar till att bidra till en god utveckling i våra län. Länsstyrelserna i storstadslänen har här en angelägen uppgift att, i aktiv samverkan med storstäderna och deras kranskommuner, fortsätta arbetet med tätortsnära natur i syfte att trygga värden för våra stora befolkningars friluftsliv och naturupplevelser samtidigt som naturen är en besöksanledning för utländska turister. Ett fortsatt uppdrag att genomföra programmen under en ytterligare femårsperiod föreslås därför.

Förbättrad samverkan mellan länen

Samverkan mellan de tre berörda länen bör förstärkas, både vad gäller strategiska frågor och i frågor som rör genomförande.

Samverkan på strategisk nivå sker sedan några år genom årliga möten mellan naturvårdscheferna i de tre länen. Dessa möten har varit givande och bör fortsätta.

Datum
2015-05-18

Beteckning
106-1750-2015

Länsstyrelserna har också i årets regleringsbrev fått uppdrag att ta fram regionala program för grön infrastruktur (uppdrag 64). För närvarande arbetar Naturvårdsverket med att ta fram riktlinjer för detta arbete. Redan av uppdraget som det är formulerat i regleringsbrevet framgår emellertid att frågor om tätortsnära natur har en stark koppling också till detta uppdrag och till frågor knutna till ekosystemtjänster. Fortsatt arbete med detta uppdrag ska samordnas med arbetet med tätortsnära natur.

Skydd av tätortsnära natur bidrar i hög grad också till att uppfylla flera av miljö kvalitetsmålen och de etappmål om skydd av områden som regeringen beslutade 2014. I de tätortsnära områdena skyddas såväl skogar och andra landmiljöer som vattenmiljöer till gagn för såväl friluftslivet som för bevarande av biologisk mångfald.

Finansiering

Länsstyrelserna har genom Naturvårdsverket erhållit särskilda bidrag för genomförande av programmen vilket varit en viktig framgångsfaktor för arbetet hittills. För ett framgångsrikt och breddat arbete med dessa frågor är en fortsatt finansiering avgörande och förutsätts fortgå vid ett utvecklat uppdrag.

Bakgrund - programmet för skydd av tätortsnära natur i Stockholms län

Länsstyrelsen i Stockholms län fick sommaren 2002 regeringens uppdrag att ta fram ett program för varaktigt skydd av de mest värdefulla tätortsnära naturområdena. Länsstyrelserna i Västra Götalands län och Skåne län fick motsvarande uppdrag. Länsstyrelsen tog fram programmet i samverkan med Landstingets dåvarande regionplane- och trafikkontor, 23 av länets kommuner samt berörda intresseorganisationer.

Programmet "Aldrig långt till naturen" (Länsstyrelsens rapport 2003:20) överlämnades till regeringen i slutet av 2003. Programmet omfattar förslag till 71 nya reservat (antingen natur- eller kulturreservat). Staten ansvarar för att inrätta cirka 20 och kommunerna cirka 50 av reservaten. I programmet redovisas också 24 utredningsområden, värdefulla naturområden där ställningstagande till reservatsbildning inte gjorts.

I regleringsbrevet för 2004 gav regeringen länsstyrelserna i Stockholms, Västra Götalands och Skåne län uppdraget att påbörja genomförandet av de redovisade programmen. Uppdraget har därefter fortlöpande bekräftats i regleringsbreven. Lägesredovisningar har tagits upp i Länsstyrelsens årsredovisningar och särskilda redovisningar har lämnats till regeringen 2006 och 2008.

Programmet är ett gemensamt underlag för regionen. Länsstyrelsen, Landstinget och berörda kommuner står bakom det. Genomförandet av programmet innebär ett gemensamt arbete där berörda kommuner respektive Länsstyrelsen självständigt genomför sina åtaganden.

Datum
2015-05-18

Beteckning
106-1750-2015

programmets geografiska område, objekt som aktualiserats efter det att programmet fastställdes. När det gäller Norra och Södra Djurgården inom Kungliga nationalstadsparken pågår ett särskilt arbete som syftar till skydd av värdefulla träd; dock har reservatsärenden ännu inte påbörjats där.

Kommunerna har bildat 35 naturreservat och 2 kulturresevat. Dessa fördelar sig på 18 av länets 26 kommuner. Kommunerna har 13 påbörjade ärenden varav flera har varit på remiss och där beslut väntas inom relativt kort tid. Några av de påbörjade ärendena avvaktar bl.a. planarbete och för några objekt är det oklart om kommunen avser att driva dessa vidare.

Av programmets 24 utredningsområden har kommunerna skyddat 7 områden och arbete har påbörjats i minst 5 områden. Kommunerna har utöver områden i programmet bildat/utvidgat 6 naturreservat i programmets geografiska område, områden som aktualiserats efter det att programmet fastställdes.

Tabell 1. Sammanfattning, genomförande av programmet för skydd för tätortsnära natur 2015-05-01

Antal områden i programmet	71
Länsstyrelsen	19
Kommuner	50
Länsstyrelsen alt. kommun*	2
Beslutade reservat**	44
Länsstyrelsen	7
Kommuner	37
Överklagade	
Ej avgjorda	1
Pågående reservatsärenden***	18
Länsstyrelsen	5
Kommuner	13
Utgår	0
Ej påbörjade	9
Länsstyrelsen	5
Kommuner	2
Länsstyrelsen alt. kommun*	2
Total skyddad areal** (ha, avrundat)	19 300
varav land	13 900
varav vatten	5 400
* två objekt där Länsstyrelsen alt. kommunen angivits i programmet.	
** inkl överklagade.	
*** i några fall ärenden som påbörjats men där handläggning avvaktar, bl.a. planarbete.	

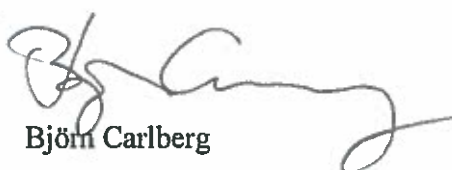
Datum
2015-05-18

Beteckning
106-1750-2015

Beslut om denna skrivelse har fattats av länsöverdirektör Magdalena Bosson. Vid ärendets slutliga handläggning har deltagit tf. miljödirektör Lena Pettersson, tf. samhällsbyggnadsdirektör Åsa Ryding, samt miljöhandläggare Björn Carlberg, den sistnämnde föredragande.

Magdalena Bosson

Björn Carlberg

Bilaga

Lägesredovisning, objektvis sammanställning (tabell 2)

Sändlista

Samtliga kommuner i länet
Tillväxt- och regionplaneförvaltningen, Stockholms läns landsting
Kommunförbundet Stockholms län
Skogstyrelsen, Stockholm-Gotlands distrikt
Naturvårdsverket
Havs- och vattenmyndigheten
Riksantikvarieämbetet
Boverket
Trafikverket
Länsstyrelsen i Västra Götalands län
Länsstyrelsen i Skåne län
Stockholms läns museum
Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län
Lantbrukarnas riksförbund Mälardalen
Naturskyddsföreningen i Stockholms län
Svenska Turistföreningen, Stockholmskretsen
Friluftsförbundet, Stockholms distriktsförbund
Stockholms läns hembygdsförbund

Bilaga, tabell 2

LÄGESREDOVISNING, PROGRAMMET FÖR SKYDD AV TÄTORTSNÄRA NATUR
Länsstyrelsen i Stockholms län

2015-05-01

44 av programmets områden beslutade
18 områden har arbete med reservatsbildning påbörjats
9 områden inte påbörjade
7 av utredningsområdena beslutade reservat

Nr=nummer i programmet, myndigh.=myndighet ansvarig för genomförandet

Landarea anges i hektar för beslutade reservat.

Beslutade reservat av programmets förslag

Namn	nr kommun	myndigh.	kommentar	landarea
Lida-Getaren	1 Botkyrka	kn	Lida NR 2010, Norrga NR 2012	825
Svartkällsskogen	3 Botkyrka	kn	Svartkällsskogens NR 2013	38
Brosjöarna	4 Botkyrka	kn	Vinterskogens NR 2009	284
Rinkebyskogen-Sättra ängar	5 Danderyd	kn	Rinkebyskogens NR 2014 (beslutad, ej laga kraft)	255
Ekebysjön	6 Danderyd	kn	Ekebysjöns NR 2008	35
Lovön-Kärsön	8 Ekerö	lst	Lovö NR 2014 (överklagad)	2090
Gålö	11 Haninge	lst	Gålö NR 2006	1753
Hanveden	48 Haninge	kn	Tornbergets NR 2010	359
Trångsunds herrgård	12 Huddinge	kn	Trångsunds skogens NR 2006/2010	47
Flemingsbergsskogen	13 Huddinge	kn	Flemingsbergsskogens NR 2006	956
Kottlasjön	16 Lidingö	kn	Långängen-Elfviks NR 2007	95
Elfvik	17 Lidingö	kn	Långängen-Elfviks NR 2007	se ovan
Nacka friluftsområde	19 Nacka	kn	Nackareservatet i Nacka NR 2005	654
Gärdesudden	22 Nacka	kn	Gärdesuddens NR 2010	10
Abborrträsk	23 Nacka	kn	Abborrträsk NR 2006	20
Svärdsö	24 Nacka	kn	Svärdsö NR 2014	55
Tollare	25 Nacka	kn	Tollare NR 2009	74
Trollsjön	26 Nacka	kn	Trollsjöns NR 2013	17
Tattby (utvidgning)	27 Nacka	kn	Tattby NR 2005	40
Långsjön	62 Nacka	kn	Långsjöns NR 2005	19
Lindängen	28 Salem	lst	Korpbergets NR 2007	23
Garnudden	30 Salem	kn	Garnuddens NR 2009	67
Nedre Söderby	31 Salem	kn	Nedre Söderby KR 2010	41
Sköndalsskogen	34 Sigtuna	kn	Sköndalsskogens NR 2009	37
Rösjöskogen	68 Sollentuna	kn	Rösjöskogens NR 2010	183
Törnskogen	69 Sollentuna	kn	Södra Törnskogens NR 2012	452
Igelbäcken	35 Solna	kn	Igelbäcken i Solna NR 2004	166
Grimtaskogen	37 Stockholm	kn	Grimsta NR 2004	264
Järva friområde	38 Stockholm	kn	Igelbäckens KR 2006	412
Sätraskogen	41 Stockholm	kn	Sätraskogens NR 2006	212
Nacka friluftsområde	44 Stockholm	kn	Nackareservatet i Sthlms NR 2006	96
Flatenområdet	45 Stockholm	kn	Flatens NR 2004	547
Igelbäcken	49 Sundbyberg	kn	Igelbäcken i Sundbybergs NR	127
Talbyskogen	50 Södertälje	kn	Talbyskogens NR 2004	43
Moraåns dalgång	51 Södertälje	kn	Moraåns NR 2013	67
Dyviks lövängar	53 Tyresö	kn	Dyviks lövängars NR 2011	12
Vallensjö	55 Upplands Väsby	lst	Vallensjö NR 2006	16
Exerman-Hersby	59 Vallent./Österåker	kn	Exerman-Hersby NR 2003	71
Bogesundslandet	63 Vaxholm	lst	Bogesundslandets NR 2015	2895
Västra Kullön	64 Vaxholm	kn	Kullö NR 2004	28
Långviksträsk	65 Värmdö	lst	Långviksträsks NR 2009	307
Näsudden	67 Österåker	kn	Näsuddens NR 2010	27
Kolartorp	70 Haninge	lst	Kolartorps NR 2011	2
Frölunda	71 Upplands-Bro	kn	Frölunda NR 2010	206
Summa antal	44		Summa landarea (ha)	13927

Utredningsområden där reservatsbildning inte har påbörjats (såvitt känt av lst)

<i>Namn</i>	<i>nr kommun</i>	<i>myndigh. kommentar</i>
Flottsbro	U9 Botkyrka	kn
Nordankårnsberget	U7 Haninge	kn
Skutan	U8 Haninge	kn
Flottsbro	U3 Huddinge	kn
Häradsallmänningen-Ån	U1 Järfälla	kn
Björkby-Kyrkviken (utv)	U24 Vallentuna	lst
Storskogen	U12 Värmdö	kn
Täljöviken	U15 Österåker	kn
Träskmossen	U16 Österåker	kn
Hackstaberget-Röllingby	U17 Österåker	kn
Trastsjöskogen	U21 Österåker	kn
Summa antal	12	

Beslutade reservat inom programmets geografiska område (ej med i programmet)

<i>Namn</i>	<i>kommun</i>	<i>myndigh. kommentar</i>	<i>landarea</i>
Bonaviks NR	Ekerö	lst 2007	16
Ösbyträsk NR	Värmdö	kn 2009	104
Munkholmens NR	Sigtuna	kn Utvidgning 2009	2
Askarehage NR	Sigtuna	kn 2009	61
Skeppnans NR	Haninge	lst 2011	56
Svartsjöns NR	Haninge	lst 2011	29
Drevvikens NR	Huddinge	kn 2014	53
Gömmarens NR	Huddinge	kn Utvidgning 2011	48
Tegelhagsskogens NR	Sollentuna	kn 2014	84
Vackstaskogens NR	Södertälje	lst 2011	18
Summa antal	10	Summa landarea (ha)	471